

Näkökulmia maatalouden kannattavuuteen

ProAgria Keski-Pohjanmaa
Talousjohtamisen erityisasiantuntija
Heikki Ojala, talousagronomi

The logo for ProAgria, featuring the word "PRO" in a small, black, sans-serif font above the word "Agria" in a larger, black, serif font. A green, leaf-like graphic element is positioned behind the text, curving upwards from the bottom left towards the top right.

PRO
Agria

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

Maatilojen määrä vähenee, mutta tuotanto säilyy ennallaan

ETUSIVU > UUTINEN > MAATILOJEN MÄÄRÄ VÄHENEÄ, MUTTA TUOTANTO SÄILYY ENNALLAAN

Ajankohtaista ^

Uutiset

Artikkelit

Blogiartikkelit

#LukePodcast

Uutiskirjeet v

12.7.2018 **Uutiset** Maatalous, Puutarha, Ruoka, Talous

Luonnonvarakeskuksen (Luke) tuore maa- ja elintarviketalouden vuosikatsaus kertoo, että maatalouden tilamäärän nopeasta vähentymisestä huolimatta tuotannon taso on säilynyt Suomessa lähes ennallaan. Maatalous- ja puutarhayritysten kannattavuus on sitä vastoin ollut viime vuodet heikko. Suomen elintarvikevienti kääntyi vuonna 2017 nopeaan kasvuun neljän peräkkäisen

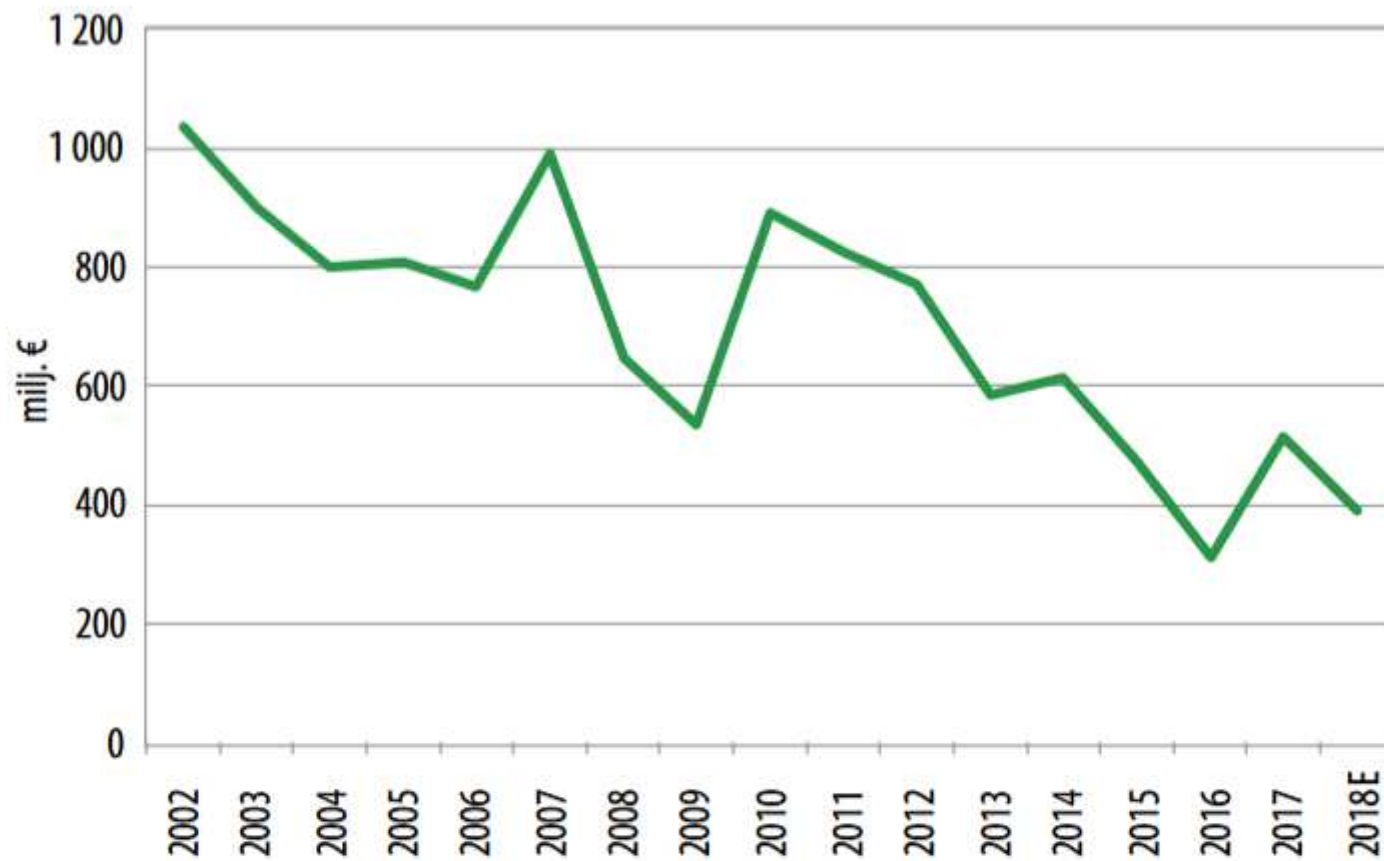
Lisätietoa

Jyrki Niemi
Tutkimusprofessori, Tutkimuspäällikkö
puh. +358295326390
jyrki.niemi@luke.fi

PRO
Agria

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

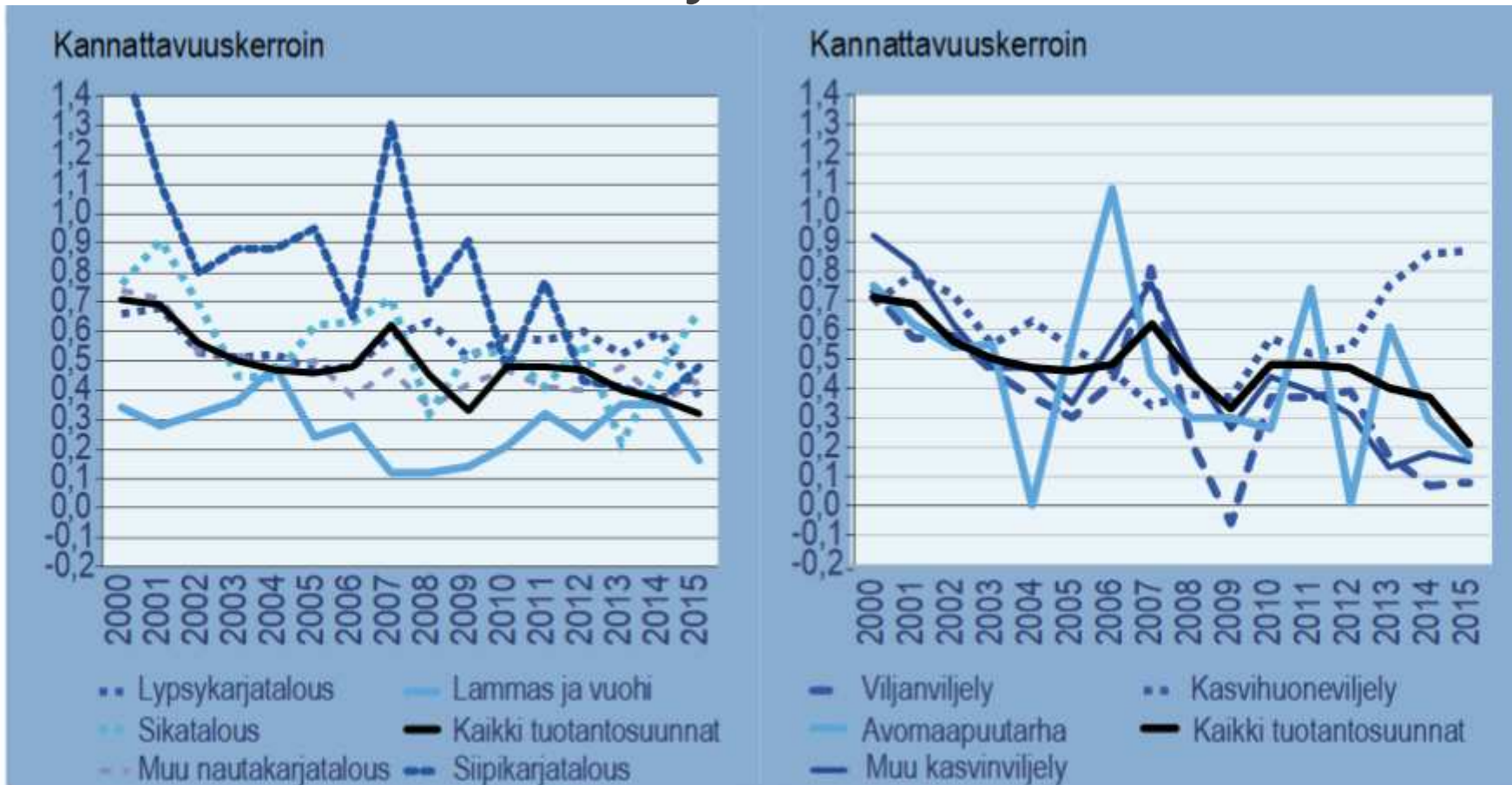
2017 on ennakkotulos, 2018 on ennuste

Lähde: Luke Taloustohtori, Maatalouden kokonaislaskenta

Kuva 1. Suomen maatalouden yrittäjätulon kehitys

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

Lähde: Suomen maa- ja elintarviketalous 2016/2017

19.12.19 [Maatalouden kannattavuus vaatimatonta 2018](#)

06.11.19 [Maatalouden kannattavuus heikkenee vuonna 2019](#)

ASIAKKAISTA
Taloustohtorin kuulumisia

27.10.20 [Kalatalouden kannattavuus parani vuonna 2018](#)

09.09.20 [Maatalouden kannattavuus pysyy heikkona](#)

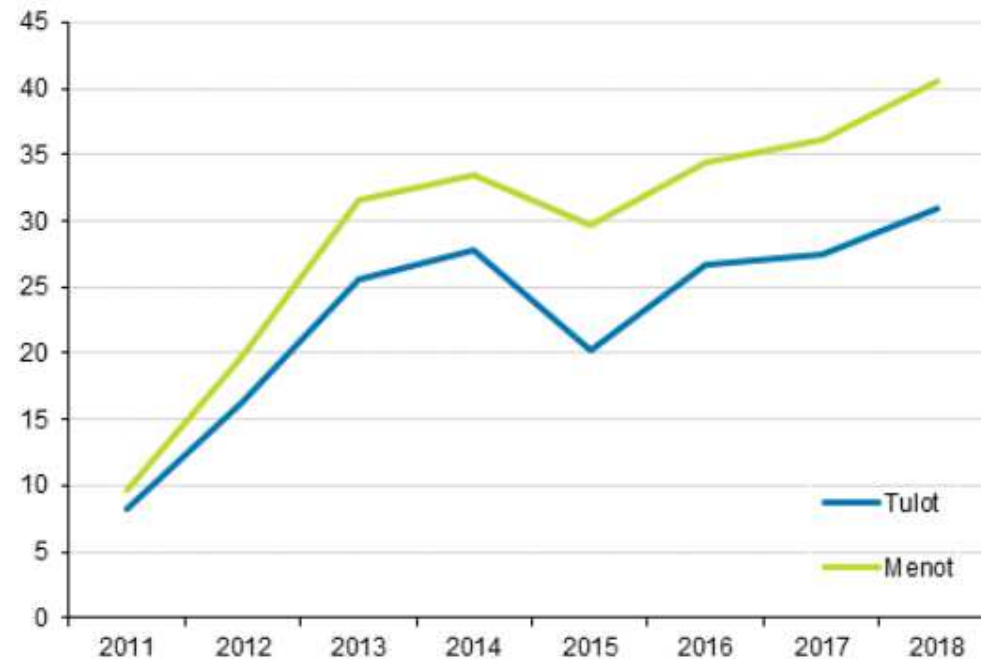

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

Maatilayritysten menot kasvaneet tuloja enemmän 2010-luvulla

Sekä maatilayritysten tulot että menot ovat kasvaneet 2010-luvulla, mutta tulojen kasvu on jäänyt menoista jälkeen. Vuodesta 2010 tulot ovat kasvaneet noin 31 prosenttia, kun taas menot ovat kasvaneet 41 prosenttia. Maatilayritysten maatalouden tulos oli 2018 keskimäärin 16 353 euroa, joka on noin kaksi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2010. Tiedot käyvät ilmi nyt julkaistavasta vuoden 2018 maa- ja metsätalousyrittäjien taloustilastosta.

Maatilayritysten tulojen ja menojen prosentuaalinen muutos vuodesta 2010 vuoteen 2018

Katsauksessa maataloutta ja metsätaloutta käsitellään erikseen. Maatilayritysten tuloksia tarkastellaan katsauksen luvussa yksi. Henkilöverotietoihin perustuvat tiedot on esitetty katsauksen luvussa kaksi ja yksityismetsätalouden tilastot luvussa kolme. Osakeyhtiömuotoiset maatilat jäävät tällä hetkellä tilastoinnin ulkopuolelle.

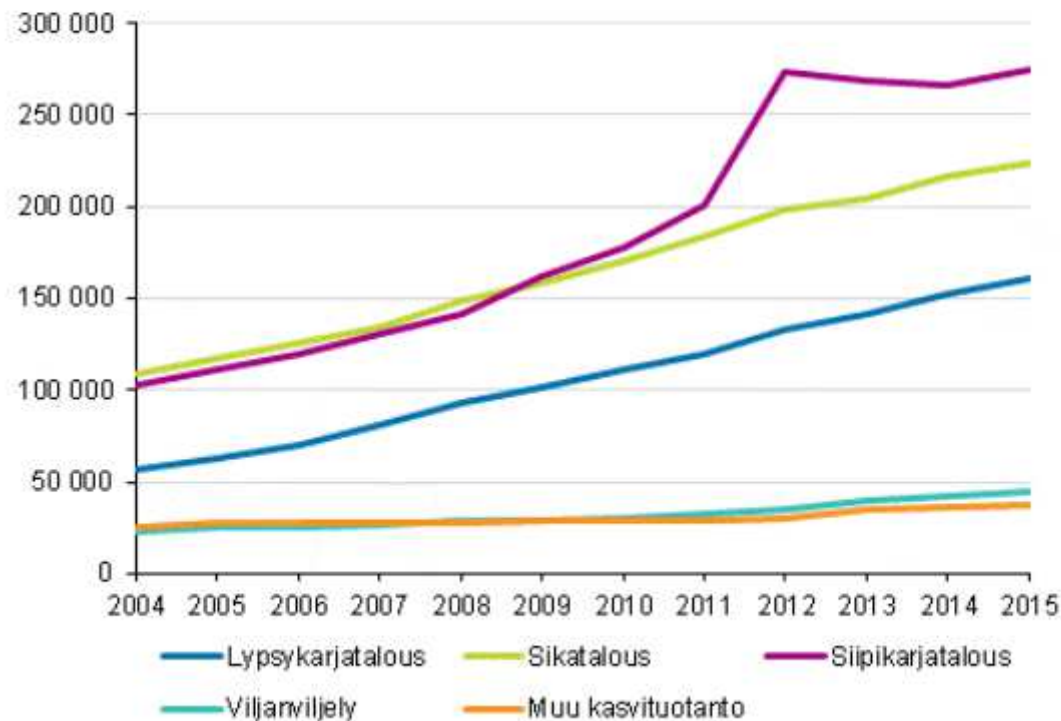
Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

Maatilojen velan määrä kasvanut 2010-luvulla

Maatilojen keskimääräinen velka on kasvanut vuodesta 2004 vuoteen 2015 noin 39 000 eurosta lähes 75 000 euroon. Suurimmalla osalla tuotantosuunnista velan määrä on kasvanut varallisuutta nopeammin, mikä näkyy nettovarallisuuden pienenemisenä. Nettovarallisuuden lasku on ollut nopeampaa eläintuotantoon suuntautuneilla tiloilla kuin kasvinviljelyyn keskittyneillä tiloilla. Erityisesti vuosi 2015 oli selvästi heikompi eläin- kuin kasvitiloilla. Tiedot käyvät ilmi nyt julkaistavasta vuoden 2015 maa- ja metsätalousyrittäjien taloustilastosta.

Tilastokeskus

Maatalouden velkojen kehitys tuotantosuunnittain vuosina 2004–2015

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

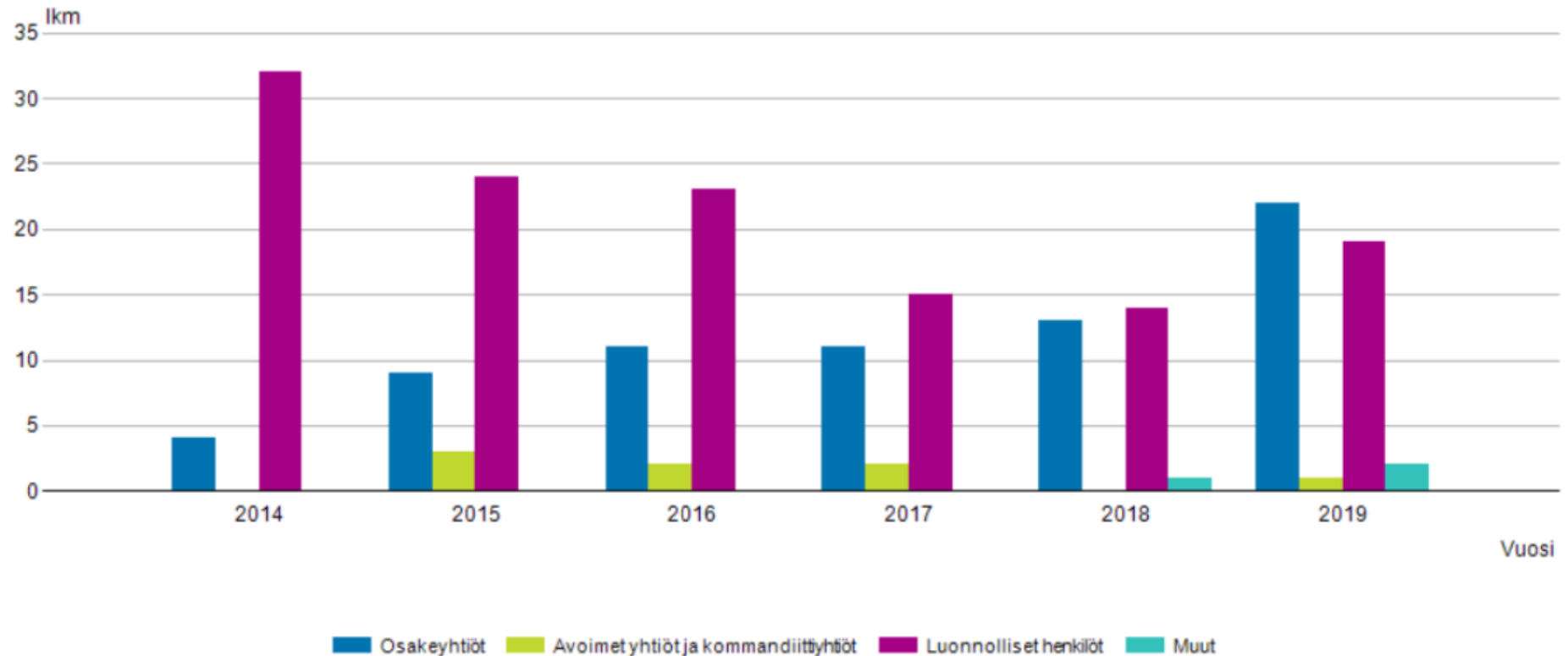
	Vuosi	Kaikki koko- luokat yht.	0- 4,9 ha	5- 9,9 ha	10-19,9 ha	20-29,9 ha	30-49,9 ha	50-99,9 ha	Yli 100 ha
Maatilayritysten lukumäärä koko aineistossa	2004	68 860	4 617	8 626	16 477	12 363	14 362	10 104	2 311
	2016	47 361	1 040	5 721	9 453	7 073	9 195	9 951	4 928
	2017	45 495	655	5 717	9 103	6 685	8 714	9 609	5 012
Lukumäärän muutos %	2004- 2017	-34	-86	-34	-45	-46	-39	-5	117
Tulos maataloudesta euroa/yritys	2004	14 865	1 333	2 085	6 249	13 372	21 502	31 514	44 972
	2016	17 486	3 104	1 794	3 630	8 478	16 338	30 641	53 826
	2017	17 147	3 119	1 996	3 419	7 832	15 617	29 851	51 924
Tuloksen muutos %	2004- 2017	15	134	-4	-45	-41	-27	-5	15

KOKO MAA > 100 ha	2004	2016	2017	2018
Maataloustuotteiden myyntitulo maatilayritysten verotilin päätöksessä	123 376	198 675	204 309	205 901
Tuet maatilayritysten verotilin päätöksessä	102 592	130 159	121 652	121 661
Tulot yhteensä maatilayritysten verotilin päätöksessä	231 001	336 889	334 176	335 552
Korkomenot maatilayritysten verotilin päätöksessä	5 748	6 758	6 616	8 112
Maatalouden tulos maatilayritysten verotilin päätöksessä	44 972	53 826	51 924	47 624
Maatalouden velat ja veloitteet yhteensä maatilayritysten verotilin päätöksessä	173 009	306 537	312 967	319 074
Maatalouden varat yhteensä maatilayritysten verotilin päätöksessä	213 106	360 876	367 742	359 616
Maatalouden nettovarallisuus maatilayritysten verotilin päätöksessä	40 097	54 339	54 776	40 543

Lähde: Tilastokeskus

Kannattavuuskehitys 2000-luvulla

Konkurssit toimialoittain (TOL 2008) muuttujina Oikeudellinen muoto ja Vuosi. 01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut, Vireille pannut konkurssit, yritykset lkm.

Lähde: Konkurssit, Tilastokeskus

Kannattavuuden vaihteluväli

TULOSLASKELMA

Kannattavuuskerroin	Tilaryhmät				
	Q1 (-0.39 - 0.35) -0.05	Q2 (0.36 - 0.66) 0.58	Q3 (0.66 - 1.01) 0.84	Q4 (1.05 - 2.36) 1.34	KAIKKI -0.39-2.36 0.66
Tilojen määrä	13	13	13	16	55
Liikevaihto	826025	646358	469742	665989	652790
Menot	-638613	-451145	-308432	-408111	-449205
Menot/liikevaihto-%	-77 %	-70 %	-66 %	-61 %	-69 %
Yrittäjäperheen palkkavaatimus	-75531	-84744	-77887	-77418	-78814
Varastojen muutos	-2681	19645	6032	8790	7993
Maksuttomat luovutukset	0	0	60	0	14
Käyttökate	109199	130113	89515	189250	132777
Käyttökate %	13,22 %	20,13 %	19,06 %	28,42 %	20,34 %
Poistot (käyv.arvot)	-174520	-120456	-63543	-91466	-111349
Liiketulos	-65321	9657	25971	97783	21427
Korko- ja rahoitustulot	1838	974	1943	2347	1807
Korko- ja rahoitusmenot	-19985	-20080	-9254	-13981	-15725
Nettotulos	-83468	-9448	18659	86150	7510
Oman pääoman korkovaatimus	-85105	-46203	-37692	-44707	-52951
Yrittäjän voitto	-168573	-55652	-19033	41442	-45441

SATO/TUOTOSTIEDOT

Kannattavuuskerroin	Tilaryhmät				
	Q1 (-0.39 - 0.35) -0.05	Q2 (0.36 - 0.66) 0.58	Q3 (0.66 - 1.01) 0.84	Q4 (1.05 - 2.36) 1.34	KAIKKI -0.39-2.36 0.66
Tilojen määrä	13	13	13	16	55
Lehmämäärä, lehmiä/tila	138,2	102,4	72,7	99,4	103,0
Myyty maitomäärä, litraa/tila	1255948	964057	693874	1026085	987232
Myyty maitomäärä, litraa/lehmä	9085	9415	9548	10321	9587
Lihasonnimäärä, myytyä sonnia/tila	0,0	0,4	2,6	0,0	0,7
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/tila	0	153	927	0	255
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/lihasonni	0	398	354	0	360
Viljelyala, ha	239,81	142,22	117,68	158,53	164,23

PRO
Agria

- ProAgria Taloustietopankki maitotilat 2018 C2 tukialue liikevaihto yli 400 000 euroa

Kannattavuuden vaihteluväli

TUOSLASKELMA

Yrittäjätulo	Tilaryhmät				
	Q1 (-78890 - 34895) -11852	Q2 (40740 - 82410) 63181	Q3 (82568 - 118086) 98619	Q4 (122072 - 245971) 174907	KAIKKI -78890-245971 86324
Tilojen määrä	13	13	13	16	55
Liikevaihto	793225	493827	518809	776704	652790
Menot	-618235	-347848	-340265	-482734	-449205
Menot/liikevaihto-%	-78 %	-70 %	-66 %	-62 %	-69 %
Yrittäjäperheen palkkavaatimus	-69731	-76164	-71176	-94554	-78814
Varastojen muutos	-4141	10216	6921	16916	7993
Maksuttomat luovutukset	0	0	60	0	14
Käyttökate	101117	80030	114348	216332	132777
Käyttökate %	12,75 %	16,21 %	22,04 %	27,85 %	20,34 %
Poistot (käyv.arvot)	-163843	-77369	-79389	-122275	-111349
Liiketulos	-62725	2661	34959	94056	21427
Korko- ja rahoitustulot	1838	1424	1188	2595	1807
Korko- ja rahoitusmenot	-20696	-17068	-8704	-16298	-15725
Nettotulos	-81583	-12982	27442	80353	7510
Oman pääoman korkovaatimus	-76745	-26345	-49064	-58396	-52951
Yrittäjän voitto	-158328	-39328	-21621	21957	-45441
Kannattavuuskerroin	-0,08	0,62	0,82	1,14	0,66

SATO/TUOTOSTIEDOT

Yrittäjätulo	Tilaryhmät				
	Q1 (-78890 - 34895) -11852	Q2 (40740 - 82410) 63181	Q3 (82568 - 118086) 98619	Q4 (122072 - 245971) 174907	KAIKKI -78890-245971 86324
Tilojen määrä	13	13	13	16	55
Lehmämäärä, lehmiä/tila	137,2	76,3	75,1	119,5	103,0
Myyty maitomäärä, litraa/tila	1220193	711159	713042	1245041	987232
Myyty maitomäärä, litraa/lehmä	8894	9321	9499	10417	9587
Lihasonnimäärä, myytyä sonnia/tila	0,0	0,7	2,3	0,0	0,7
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/tila	0	244	837	0	255
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/lihasonni	0	352	363	0	360
Viljelyala, ha	226,70	116,95	146,41	166,38	164,23

PRO
Agria

- ProAgria Taloustietopankki maitotilat 2018 C2 tukialue liikevaihto yli 400 000 euroa

Kannattavuuden vaihteluväli

TUOSLASKELMA

	Tilaryhmät				
	Q1 (-117859 - 27870) -9485	Q2 (28457 - 51994) 43313	Q3 (54696 - 81042) 64906	Q4 (83232 - 130271) 97271	KAIKKI -117859-130271 49001
Yrittäjätulo					
Tilojen määrä	17	17	17	17	68
Liikevaihto	276366	279334	281541	337401	293660
Menot	-220861	-191588	-189317	-207994	-202440
Menot/liikevaihto-%	-80 %	-69 %	-67 %	-62 %	-69 %
Yrittäjäperheen palkkavaatimus	-60290	-70721	-63433	-68052	-65624
Varastojen muutos	3742	1424	9875	5884	5231
Maksuttomat luovutukset	58	352	58	0	117
Käyttökate	-982	18801	38723	67239	30945
Käyttökate %	-0,36 %	6,73 %	13,75 %	19,93 %	10,54 %
Poistot (käyv.arvot)	-55162	-39956	-31805	-35498	-40605
Liiketulos	-56145	-21154	6918	31740	-9660
Korko- ja rahoitustulot	788	982	797	834	850
Korko- ja rahoitusmenot	-14419	-7235	-6242	-3355	-7813
Nettotulos	-69776	-27407	1473	29219	-16622
Oman pääoman korkovaatimus	-17852	-21258	-24734	-28997	-23210
Yrittäjän voitto	-87629	-48666	-23261	222	-39833
Kannattavuuskerroin	-0,12	0,47	0,74	1,00	0,55

SATO/TUOTOSTIEDOT

	Tilaryhmät				
	Q1 (-117859 - 27870) -9485	Q2 (28457 - 51994) 43313	Q3 (54696 - 81042) 64906	Q4 (83232 - 130271) 97271	KAIKKI -117859-130271 49001
Yrittäjätulo					
Tilojen määrä	17	17	17	17	68
Lehmämäärä, lehmiä/tila	48,5	44,5	43,7	54,5	47,8
Myyty maitomäärä, litraa/tila	427336	405451	396226	515546	436140
Myyty maitomäärä, litraa/lehmä	8808	9106	9060	9452	9119
Emolehmämäärä, emolehmiä/tila	0,0	0,0	0,0	1,8	0,4
Lihasonnimäärä, myytyä sonnia/tila	0,0	2,1	0,9	0,0	0,8
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/tila	0	759	294	0	263
Tuotusmäärä, sonnin lihaa kg/lihasonni	0	358	312	0	344
Viljelyala, ha	90,49	77,58	94,95	78,66	85,42

- ProAgria Taloustietopankki maitotilat 2018 C2 tukialue liikevaihto 200 000 - 400 000 euroa

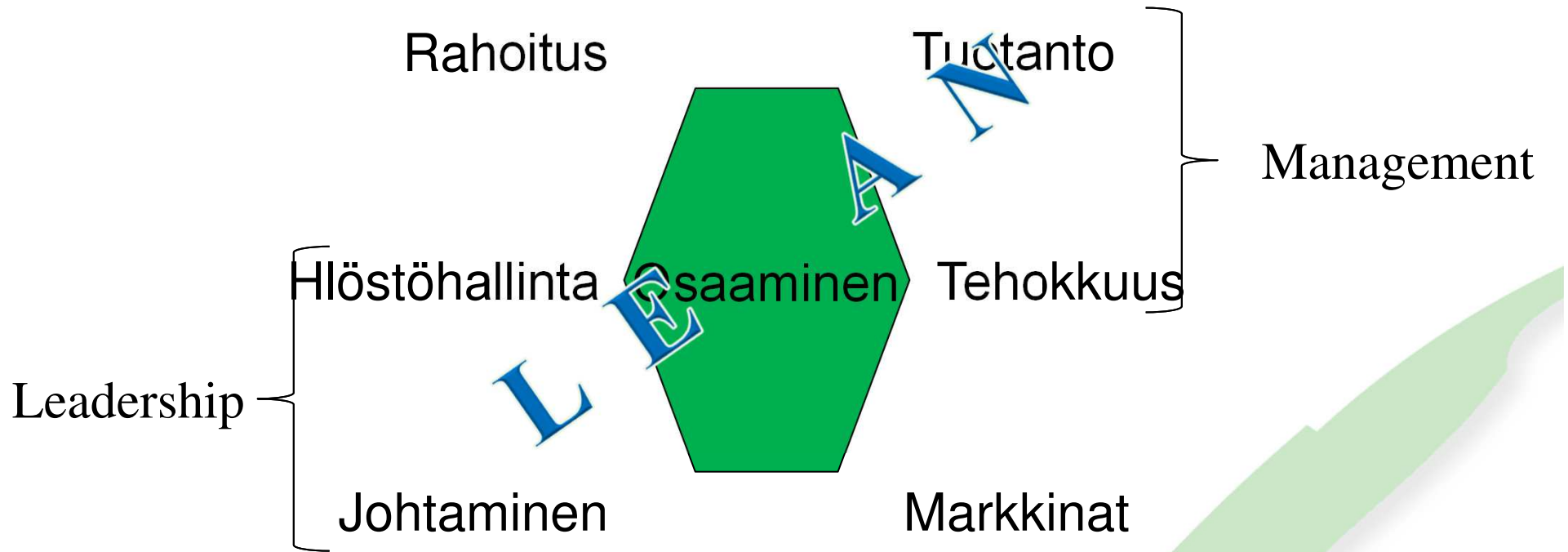
Kasvu ei ole tuonut kannattavuutta

- Tuotanto ei alene, vaikka tilamäärä alenee.
- Keskimäärin voidaan todeta, että maatalouden kannattavuuskehitys ei ole ollut hyvä tilakoon kasvusta huolimatta!
- Vaihteluväli on kuitenkin olemassa! Ja se on iso ja kasvava.
- Tilojen välistä kannattavuusvaihtelua selittää enemmän yrittäjäominaisuudet kuin yrityskoko.

Osaaminen ratkaisee

- Vain jo kannattavan tilan kannattaa laajentaa.
- Osaaminen on ehdoton edellytys, oli sitten laajentamassa eli ei! Paras kolmannes on minimitaso!
- Uudet investoinnit ovat liian kalliita, koska paras kymmenyskin vain selviää!
- Yhteistyö on AINOA mahdollisuus kalliissa hankkeissa
 - > Meillä on vara vain yhteen kalliiseen asiaan kerrallaan
- Tuottavuus kuntoon.
 - > Enemmän maitoa/työ-h
 - > Enemmän ha/työ-h
 - > Enemmän tuotosta/panos
- Oman pääoman tulee lisääntyä koko ajan.
 - > Velkavipu toimii erityisen ikävästi kannattamattomissa investoinneissa.

Viljelijän osaamistimantti

Tärkeintä on oma pää ja pääoma!

Kiitos!

Lisätietoja
Heikki Ojala
puhelin 040 534 2166
heikki.ojala@proagria.fi

